

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
« 30 » *серпень* 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » *серпень* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «**Вступ до фаху**»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань 06 «Журналістика»
спеціальність 061 «Журналістика»
Освітньо-професійна програма «Правова журналістика»

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (семестр)
Денна	1	1	16	14	2	4	54	90	1

30.08.2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26 червня 2024 року).

Робочу програму склала кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Комінярська Людмила Анатоліївна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності (протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри, к. іст. н., доцент Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено ГЗС із журналістики, протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Керівник ГЗС, к. н. соц. ком.

Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант ОП, к. н. соц. ком.

Людмила КОМІНЯРСЬКА

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО ФАХУ»**

1. 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ФАХУ»

Дисципліна	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань: 06 «Журналістика»	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 061 «Журналістика»	Рік підготовки: Денна – 1 Семестр: Денна – 1
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»	Лекції: Денна– 16 год. Практичні заняття: Денна– 14 год.
Загальна кількість годин – 90	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 54 год. Тренінг: Денна – 4 год. Інд. робота: 2 год.
Тижневих годин – 6 з них аудиторних – 2		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Вступ до фаху»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс «Вступ до фаху» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей журналістської професії.

«Вступ до фаху» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із роллю засобів масової інформації у політичній системі суспільства та особливостями українського та світового інформаційного простору, із законодавством України про функціонування масмедіа.

Мета навчальної дисципліни «Вступ до фаху» – отримати системні знання демократичних ціннісно-етичних орієнтирів, з'ясувати методику діяльності медіа; забезпечити освоєння основ організаційної, творчої діяльності в журналістиці; ознайомити студентів із загальною жанрологією журналістики.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

1. Сформувати базові теоретичні знання про журналістську професію.
2. Розкрити специфіку дисципліни у взаємозв'язку з іншими навчальними курсами у виші.
3. Сформувати навички навчальної та наукової діяльності.
4. Узагальнити досвід роботи журналістів у редакціях друкованих видань, на телебаченні та у сучасних онлайн-проектах.
5. Опанувати ключові механізми журналістської творчості.
6. Засвоїти основні критерії творчості та форми творчої діяльності.
7. Вивчити етапи творчого процесу під час підготовки журналістських матеріалів.
8. Ознайомитися із загальною жанрологією журналістики та основами журналістської етики.
9. Проаналізувати та визначити особливості правових, правоохоронних і правозахисних текстів.

2.3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Вступ до фаху»

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 07. Здатність працювати в команді.

ЗК 08. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу й суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших принципів недоброчесності.

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК 03. Здатність створювати медіапродукт.

СК 04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Необхідність базових знань, достатніх для сприйняття категоріального апарату та розуміння фахових наукових джерел.

2.5. Результати навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.

ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

3. Зміст дисципліни
«Вступ до фаху»
Змістовий модуль 1
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЖУРНАЛІСТИКИ

Тема 1

Журналістика як професія

1. Мета і завдання курсу «Вступ до фаху».
2. Структура курсу, предмет та зміст, система оцінювання.
3. Рекомендовані джерела інформації.
4. Роль навчальної дисципліни у професійному становленні журналіста.
5. Сутність журналістики як професійної діяльності.

Тема 2

Академічна доброчесність у системі забезпечення якісної вищої освіти

1. Поняття і зміст академічної доброчесності, її форми, види, порядок виявлення та встановлення фактів порушення.
2. Особливості дотримання академічної доброчесності здобувачами. Політика академічної доброчесності ЗУНУ.
3. Робота здобувачів із навчальною та науковою літературою: методи пошуку та відбору інформації, конспектування та анотування, створення бібліографічних описів.
4. Академічне письмо: структура наукового тексту, правила цитування та посилання, оформлення наукових робіт.

Тема 3

Основні принципи й стандарти у роботі журналіста

1. Етика й професійні стандарти журналіста.
2. Моральні чинники управління медіа, їхній вплив на формування професійної діяльності.
3. Загальнолюдські цінності, права людини, свобода слова як основа професійних кодексів журналістської діяльності.
4. Свобода і відповідальність. Види відповідальності за порушення у журналістській діяльності.

Тема 4

Правове регулювання діяльності медіа в Україні

1. Реалізація медіареформи в Україні. Закон «Про медіа».
2. Діяльність друкованих, аудіовізуальних й онлайн-медіа у результаті медіареформи.
3. Робота українських медіа в умовах збройної агресії Росії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 **СПЕЦИФІКА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Тема 5

Збирання, обробка та поширення інформації як основа журналістської діяльності

- 1 Спостереження як метод збирання інформації та його види: відкрите і приховане, включене і невключене.
- 2 Зовнішнє вивчення і бачення зсередини при методі спостереження.
- 3 Вивчення документів і джерел як метод збирання інформації.
- 4 Інтерв'ю як ключовий метод отримання інформації.
- 5 Обробка та поширення інформації в медіа.

Тема 6

Основні журналістські жанри

- 1 Класифікація журналістських жанрів за групами: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні.
- 2 Інформаційні жанри у журналістиці: замітка, репортаж, інтерв'ю, звіт.
- 3 Аналітичні жанри: коментар, стаття, кореспонденція, огляд.
- 4 Художньо-публіцистичні жанри: нарис, есе, фейлетон, памфлет.

Тема 7

Структура журналістського матеріалу

1. Правило «перевернутої піраміди» у написанні журналістських матеріалів.
2. Основні елементи журналістського матеріалу.
3. Роль заголовка. Види заголовка. Правила написання заголовка.
4. Лід як ключовий елемент журналістського матеріалу.
5. Побудова основної частини журналістського матеріалу.
6. Завершення журналістського матеріалу.

Тема 8

Журналістика в умовах війни

1. Принципова небезпечність журналістики через її втручання у перебіг всіх подій у суспільстві.
2. Специфіка висвітлення воєнних подій.
3. Професійні стандарти журналіста під час висвітлення війни.
4. Правові основи роботи воєнного журналіста.

4. Структура із залікового кредиту з дисципліни «Вступ до фаху»

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Прак.зан.	Самост. робота	Інд. р-та	Тренінг	Контр. заходи
Змістовий модуль 1.				2	4	

Основні засади журналістики						
Тема 1. Журналістика як професія	2	2	5			Поточне опитування
Тема 2. Академічна доброчесність у системі забезпечення якісної вищої освіти	2	2	5			Поточне опитування, тестові завдання
Тема 3. Основні принципи й стандарти у роботі журналіста	2	2	5			Поточне опитування
Тема 4. Правове регулювання діяльності медіа в Україні	2	2	5			Поточне опитування, тестові завдання
Змістовий модуль 2 Специфіка журналістської діяльності						
Тема 5. Збирання, обробка та поширення інформації як основа журналістської діяльності	2	2	5			Поточне опитування, тестові завдання
Тема 6. Основні журналістські жанри	2	2	4			Поточ. опитування, редагування, тестові завдання
Тема 7. Структура журналістського матеріалу	2	1	4			Поточ. опитування, тести
Тема 8. Журналістика в умовах війни	2	1	4			Тестові завдання
<i>Загалом</i>	16	14	54	2	4	
<i>Підсумковий контроль</i>				залік		

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття передбачає інтенсивну роботу в аудиторії. Воно проводиться у формі обговорення питань, дискусії, керованої викладачем або студентами, «круглого столу». Складність практичного заняття полягає у тому, що воно потребує серйозної підготовки викладача і групи, мобілізації всіх навичок та можливостей студентів, чіткості його проведення. Важливо заохотити студентів до практичного заняття, що досягається елементом новизни. Крім закріплення і поглиблення раніше отриманих і засвоєних нових знань, практичне заняття стимулює студентів до пошукової діяльності, знайомить із документами та додатковою літературою, вчить роздумам, розвиваючи тим самим творче мислення і сприяє формуванню переконань. Така форма роботи передбачає також

обговорення самостійно підготовлених студентами доповідей, рефератів, повідомлень та ін.

Змістовий модуль 1 **ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЖУРНАЛІСТИКИ**

Тема 1

Журналістика як професія

1. Мета і завдання курсу «Вступ до фаху».
2. Структура курсу, предмет та зміст, система оцінювання.
3. Рекомендовані джерела інформації.
4. Роль навчальної дисципліни у професійному становленні журналіста.
5. Сутність журналістики як професійної діяльності.

Завдання: Проаналізувати одне з регіональних видань на предмет тематики матеріалів; виокремити матеріали на правову тематику.

Тема 2

Академічна доброчесність у системі забезпечення якісної вищої освіти

1. Поняття і зміст академічної доброчесності, її форми, види, порядок виявлення та встановлення фактів порушення.
2. Особливості дотримання академічної доброчесності здобувачами. Політика академічної доброчесності ЗУНУ.
3. Робота здобувачів із навчальною та науковою літературою: методи пошуку та відбору інформації, конспектування та анотування, створення бібліографічних описів.
4. Академічне письмо: структура наукового тексту, правила цитування та посилання, оформлення наукових робіт.

Завдання: Розробіть коротке відео (1-2 хвилини) на тему важливості академічної доброчесності та її впливу на якість освіти.

Тема 3

Основні принципи й стандарти у роботі журналіста

1. Етика й професійні стандарти журналіста.
2. Моральні чинники управління медіа, їхній вплив на формування професійної діяльності.
3. Загальнолюдські цінності, права людини, свобода слова як основа професійних кодексів журналістської діяльності.
4. Свобода і відповідальність. Види відповідальності за порушення у журналістській діяльності.

Завдання: Проаналізувати матеріал видання «Грати» на предмет дотримання етичних норм. (матеріал на вибір)

Тема 4

Правове регулювання діяльності медіа в Україні

1. Реалізація медіареформи в Україні. Закон «Про медіа».
2. Діяльність друкованих, аудіовізуальних й онлайн-медіа у результаті медіареформи.
3. Робота українських медіа в умовах збройної агресії Росії.

Завдання: Зробити презентацію на тему: «Медіареформа в Україні».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. **СПЕЦИФІКА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Тема 5

Збирання, обробка та поширення інформації як основа журналістської діяльності

1. Спостереження як метод збирання інформації та його види: відкрите і приховане, включене і невключене.
2. Зовнішнє вивчення і бачення зсередини при методі спостереження.
3. Вивчення документів і джерел як метод збирання інформації.
4. Інтерв'ю як ключовий метод отримання інформації.
5. Обробка та поширення інформації в медіа.

Завдання: Виберіть тему для журналістського матеріалу, що стосується актуальної події (на вибір):

- зберіть інформацію через різні джерела: інтерв'ю, опитування, використання відкритих джерел, онлайн-ресурсів тощо.
- проаналізуйте зібрану інформацію та обробіть її, структуруючи за важливістю та достовірністю.
- напишіть матеріал.

Тема 6

Основні журналістські жанри

1. Класифікація журналістських жанрів за групами: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні.
2. Інформаційні жанри у журналістиці: замітка, репортаж, інтерв'ю, звіт.
3. Аналітичні жанри: коментар, стаття, кореспонденція, огляд.
4. Художньо-публіцистичні жанри: нарис, есе, фейлетон, памфлет.

Завдання: написати матеріал (жанр – на вибір) на правову (правозахисну) тематику.

Тема 7

Структура журналістського матеріалу

1. Правило «перевернутої піраміди» у написанні журналістських матеріалів.
2. Основні елементи журналістського матеріалу.
3. Роль заголовка. Види заголовка. Правила написання заголовка.
4. Лід як ключовий елемент журналістського матеріалу.
5. Побудова основної частини журналістського матеріалу.
6. Завершення журналістського матеріалу.

Завдання: написати замітку за правилом «перевернутої» піраміди. (тема – на вибір).

Тема 8

Журналістика в умовах війни

1. Принципова небезпечність журналістики через її втручання у перебіг всіх подій у суспільстві.

2. Специфіка висвітлення воєнних подій.
3. Професійні стандарти журналіста під час висвітлення війни.
4. Правові основи роботи воєнного журналіста.

Завдання: Проаналізувати телевізійний випуск новин щодо воєнної тематики у матеріалах.

Самостійна робота.

Метою виконання самостійної роботи є вивчення специфіки журналістської професії у сучасних умовах.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Самостійна робота необхідна для систематизації, закріплення і розширення окремих теоретичних і практичних знань з дисципліни «Вступ до фаху». Вона дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань.

Мета виконання самостійної роботи – допомогти студентам глибше засвоїти теоретичний матеріал, допомогти у вирішенні практичних задач курсу.

Самостійну роботу студенти виконують протягом вивчення дисципліни «Вступ до фаху» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіку навчального процесу.

Самостійна робота виконується у формі реферату за обраною темою (в межах змістового модуля). Під час виконання студент має використовувати українські та зарубіжні джерела, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, систематизувати та узагальнювати дані, виявляти ключові моменти.

Робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом не менше, ніж 15 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу потрібно скласти план роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини: вступ (обсягом до 2 сторінок), де висвітлюються сутність і значення теми, формулюється предмет, об'єкт, мета дослідження, обґрунтовується його актуальність; основну частину – розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження; висновки, де підсумовується зібраний матеріал та містяться пропозиції; список використаних джерел, на які даються посилання у тексті.

Тематика

Змістовий модуль І.

Основні засади журналістики

1. Переваги і недоліки професійної діяльності журналіста.
2. Особливості масово-інформаційної діяльності.
3. Журналістика: творчість чи ремесло?
4. Журналістика як бізнес.
5. Джерела журналістських стандартів.
6. Основні журналістські стандарти.

7. Обов'язки журналіста як працівника мас-медіа.
8. Журналістика та її найважливіші складові.
9. Причини бурхливого розвитку мас-медіа в сучасну епоху.
10. Атрибутивні особливості преси, радіомовлення, телебачення та Інтернет-журналістики.
11. Портрет професії журналіста.
12. Моральна відповідальність журналіста за кожен матеріал.
13. Сучасні вимоги до професійної діяльності.
14. Проблеми із дотриманням журналістських стандартів у сучасних медіа.
15. Журналістські стандарти у медіапрактиці під час воєнного стану.

Змістовий модуль II

Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності

1. Результативність і впливовість масмедіа.
2. Сучасна система медіа в Україні.
3. Чинники впливовості журналістських матеріалів.
4. Спостереження як метод збирання інформації та його види: відкрите і приховане, включене і невключене.
5. Інтерв'ю як метод збирання інформації.
6. Особливості жанру у журналістиці.
7. Оновлення жанрової системи журналістики.
8. Вивчення документів і джерел як метод збирання інформації.
9. Звернення аудиторії як джерело інформації для журналіста.
10. Підготовка до інтерв'ю.
11. Правила інтерв'ю.
12. Типи інтерв'ю.
13. Кореспонденція як популярний жанр сучасних медіа.
14. Нарис в аудіовізуальних медіа.
15. Замітка як найбільш поширений жанр у медіа.

7. Тренінг з дисципліни

Метою проведення тренінгу з дисципліни «Вступ до фаху» є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти для аналізу.

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. Практична частина реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тема: Особливості створення медіапродукту

Порядок проведення:

(проводиться у формі тренінгу)

1. Постановка проблеми, підготовка анотації (робота в групах).
2. Визначення цілей і задач (робота в групах).
3. Розробка методів проекту (робота в групах).
4. Визначення форм оцінки, звітності і результативності.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Вступ до фаху» використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне оцінювання;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- оцінювання виконання тренінгу;
- залік.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

В процесі вивчення дисципліни «Вступ до фаху» рівень підготовки студентів оцінюється шляхом заліку. Оцінка виставляється відповідно до затвердженої шкали:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
визначається як середне арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 4 оцінок)	оцінюється підсумкова робота, яка охоплює всі теми	визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу	визначається як середне арифметичне з оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Наочні матеріали	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор (за необхідності)	1–8
2.	Проекційний екран (за необхідності)	1–8
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1-8
4.	Ноутбук	1-8
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі онлайн (за необхідності)	1–8
6.	Інструменти Microsoft Office (PowerPoint і т.ін.)	1-8

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Башманівський В. І., Василенко К. С. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 78 с.
2. Бабенко В. Комунікаційні активності креативних індустрій в умовах російсько-української війни. Матеріали конференцій МЦНД, 177-181, 2022. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/170/170>.
3. Гаврилець Ю., Різун В. Медіаефекти: історичний погляд : навч. посібн. Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 86 с.
4. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ “Софія-А”, 2019. 184 с.
5. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. / Степан Кость. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 512 с.
6. Комінярська Л. Українські регіональні медіа під час повномасштабної війни: тематика контенту та жанрова специфіка. Регіональні медіа в контексті трансформаційних викликів сучасності. Збірник за матеріалами Всеукраїнської наукової конференції. 2023. С. 80.
7. Комінярська Л., Блашків О. Ігрофікація навчального процесу у підготовці журналістів: практичні можливості та результати. Держава і регіони. 2023. №4. С. 137-144.
8. Комінярська Л. Телеграм-канали як популярні джерела комунікації в умовах повномасштабної російсько-української війни. Збірник наукових праць «Молодий дослідник» №3, 2024.
9. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. / Степан Кость. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 512 с.
10. Основи журналістики: Практикум / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Фісенко, О. О. Гусак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 49 с.

11. Про медіа. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
12. Посібник з безпеки для журналістів : посібник для репортерів у небезпечних зонах. 2022. 151 с.
13. Путькалець Л. А., Вишневська Г. Б. Регіональні мас-медіа в умовах інформаційно-психологічної війни Росії проти України. Functioning of the Ukrainian media during martial law in Ukraine : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. С. 93-107.
14. Різун В. Журналістська освіта в Україні. Університети Володимира Різуна : Слово на пошану з нагоди 60-річчя / Авт.-упор. Ю. В. Бондар, В. М. Корнеєв. Одеса : Астропринт, 2017. 384 с. : іл. С. 336-346.
15. Різун В. Журналістика починається з особи журналіста. Університети Володимира Різуна : Слово на пошану з нагоди 60-річчя / Авт.-упор. Ю. В. Бондар, В. М. Корнеєв. Одеса : Астропринт, 2017. 384 с. : іл. С. 347-350.
16. Шульська Н., Зінчук Р. Медіаманіпуляції в умовах російсько-української війни (на прикладі локальних ЗМІ). Південний архів (філологічні науки). 2022. Вип. 90. С. 68–73. URL: <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/819>

Інформаційні ресурси

1. <https://speakukraine.net/>
2. <https://www.stopfake.org>
3. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
4. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». URL: <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
5. Видання «Грати». URL: <https://graty.me/igra/zvilni-nedobrochesnogo-suddyu-gra-%D2%91rat/>
6. Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ
7. Матеріали на професійному сайті ДетекторМедіа. URL: <https://detector.media/>
8. Інститут масової інфорації. URL: <https://imi.org.ua/>
9. Сайт Академії Української преси. URL: <https://www.aup.com.ua/category/library/>
10. Reporters Without Borders (RSF). URL: <https://rsf.org/en>
11. Платформа прав людини, Центр демократії та верховенства права. URL: <https://cedem.org.ua/>